VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Vastine

3.10.2019

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunnan verojaosto

Verojaostolle annetut lausunnot hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta (HE 7/2019 vp)

Valtiovarainministeriö toteaa valtiovarainvaliokunnan verojaostolle hallituksen esityksestä annettujen lausuntojen johdosta kunnioittaen seuraavaa.

Lausunnoissa toivotaan hallituksen esityksen yksityiskohtaisten perustelujen täydentämistä call off-varastojen vapaaehtoisuuden, varastojen lukumäärän ja tavaroiden tuhoutumisen aiheuttaman raportointivelvollisuuden muihin tavaroihin ulottumisen osalta.

Valtiovarainministeriö toteaa tältä osin, että vastaus näihin kysymyksiin on luettavissa lakitekstistä, joka vastaa direktiivitekstiä. Tällaisten käytännön soveltamista koskevien yksityiskohtien selostaminen kuuluu Verohallinnon ohjeisiin ja komission selittäviin huomioihin. Komissio on parhaillaan laatimassa yhteistyössä jäsenvaltioiden ja alan toimijoiden kanssa yksityiskohtaisia selittäviä huomioita direktiivistä muun muassa alan toimijoiden kysymysten pohjalta.

Lausunnoissa toivotaan hallituksen esityksen yksityiskohtaisten perustelujen täydentämistä myös siltä osin, että niissä selitettäisiin yksityiskohtaisemmin, mitä vähäisenä pidettävällä laiminlyönnillä tarkoitetaan.

Valtiovarainministeriön mielestä yksityiskohtaisissa perusteluissa avataan käsitettä jo riittävästi. Ratkaisu tulee tehdä käytännössä tapauskohtaisesti. Edellä mainituissa komission selittävissä huomioissa tullaan mainitsemaan pari esimerkkiä tällaisista virheistä.

Lausunnoissa toivotaan, että arvonlisäverolain 63 c §:ssä käytettäisiin termin ”väliportaan myyjä” sijasta ”väliportaan toimija” niin kuin direktiivissäkin.

Valtiovarainministeriön kannan mukaan direktiivin säännöksiä täytäntöön pantaessa ne tulee aina sovittaa kansallisen lainsäädännön systematiikkaan ja käsitteistöön. ”Myyjä” sana kuvaa paremmin käsitteen sisältöä ja sitä käytetään muualla arvonlisäverolaissa. Direktiivissä väliportaan toimija määritellään muuksi kuin ensimmäiseksi luovuttajaksi, joka järjestää kuljetuksen. Arvonlisäverodirektiivin eri säännöksissä käytetään käsitteitä tava-

Valtiovarainministeriö Snellmaninkatu 1 A, Helsinki PL 28, 00023 Valtioneuvosto Puh 0295 16001 (Vaihde) Faksi 09 160 33123 valtiovarainministerio@vm.fi www.vm.fi Y-tunnus 0245439-9

roiden luovuttaja/luovutus ja palvelujen suorittaja/suoritus. Arvonlisäverolaissa sitä vastoin tällaisia käsitteitä ei käytetä, vaan laissa puhutaan tavaroiden ja palvelujen myyjästä ja myynnistä. Perusteluissa käytetään termiä "väliportaan toimija" selostettaessa direktiivin sisältöä.

Lausunnoissa todetaan, että arvonlisäverolakia koskevan esityksen 63 c §:ssä tulisi käyttää termin "kuljetettavien tavaroiden myynti" sijasta termiä "yhteisömyynti".

Valtiovarainministeriö toteaa, että termillä "kuljetettavien tavaroiden myynti" ei tarkoiteta pelkästään tavaroiden yhteisömyyntiä. Tavaroiden yhteisömyynnissä on kyse elinkeinonharjoittajien tai niihin rinnastettavien tahojen välisestä myynnistä, kun taas kuljetettavien tavaroiden myynti voi tapahtua myös yksityishenkilöille. Tämä todetaan esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa. Käsite "kuljetettavien tavaroiden myynti" liittyy 63 §:ään, joka koskee ostajalle kuljetettavia tavaroita.

Suomen Tilintarkastajien lausunnossa todetaan, ettei 63 c §:stä käy selvästi ilmi, koskeeko säännös myös pitempiä myyntiketjuja kuin vain ABC-ketjuja.

Valtiovarainministeriön mukaan ensinnäkin pykälässä todetaan selkeästi, että säännös koskee tilannetta, jossa samat tavarat myydään useamman kerran peräkkäin ja tavarat toimitetaan suoraan ketjun ensimmäiseltä myyjältä viimeiselle ostajalle. Yksityiskohtaisissa perusteluissa vielä todetaan, että ketjussa tulee olla vähintään kolme tahoa.

Suomen Tilintarkastajien lausunnossa todetaan, ettei 63 c §:stä käy ilmi, voiko väliportaan myyjiä olla yhdessä myyntiketjussa useampia ja voisiko tällöin myös useampi kuin yksi myynti olla veroton yhteisömyynti.

Valtiovarainministeriö toteaa tältä osin ensinnäkin, että jo asian luonteesta johtuen väliportaan myyjiä, jolla tarkoitetaan kuljetuksen järjestävää tahoa, voi olla vain yksi. Lisäksi pykälässä todetaan nimenomaisesti, että kuljetus voi liittyä ainoastaan väliportaan myyjälle eli kuljetuksen järjestävälle myyjälle tapahtuneeseen myyntiin tai tietyssä tilanteessa väliportaan myyjän suorittamaan myyntiin. Tämä tarkoittaa luonnollisesti sitä, että vain yksi myynti voi olla veroton yhteisömyynti, koska lain 72b §:n mukaan yhteisömyynti koskee ainoastaan kuljettavia tavaroita. Asiaa selostetaan perusteellisesti varsinkin esityksen yleisperusteluissa.

Suomen Tilintarkastajien lausunnossa pidettäisiin parempana, että arvonlisäverolain 72a §:ssä käytettäisiin samaa sanamuotoa kuin direktiivissä, jotta verottomuuden menettämisestä ei tule automaatiota laiminlyöntitilanteissa.

Valtiovarainministeriön kannan mukaan esityksessä käytetty ilmaisu soveltuu paremmin lakitekstiin ja antaa verovelvolliselle enemmän oikeussuojaa. Edellä mainituissa komission selittävissä huomioissa tullaan mainitsemaan pari esimerkkiä tällaisista virheistä.

Osastopäällikkö, ylijohtaja Terhi Järvikare

Lainsäädäntöneuvos Suvi Anttila